Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Päiväys
Datum

Dnro
Dnr

13.9.2018

Tulevaisuusvaliokunta

Viite
Hänvisning

Asia
Ärende

Ympäristöministeriön kirjallinen asiantuntijalausunto valtioneuvoston selvityksestä
Komission tiedonanto: Tekoäly Euroopassa (E 38/2018 vp)

Yhteiskunnan digitalisaatiokehitys on lisännyt tekoälylle soveltamiskelpoisen tiedon ja datan määrää ja mahdollistanut tekoälyn hyödyntämisen. Toisaalta entistä toimivamman yhteiskunnan, kansalaisten hyvinvoinnin, kilpailukykyisen elinkeinoelämän ja tehokkaan julkisen sektorin saavuttaminen edellyttää jatkuvasti kehittyvää ja laajentuvaa tekoälyn hyödyntämistä. Komission tiedonannon tavoitteet ovat linjassa näiden asioiden kanssa.

Ympäristöministeriön hallinnonalalla tekoälyä voidaan tulevaisuudessa hyödyntää esimerkiksi ympäristön seurannassa tai lupa-, valvonta- ja päätöksentekoprosessien automatisoinnissa. Erityisen merkittäviä tuloksia tekoälyllä ja sen hyödyntämisellä voidaan saavuttaa laajoissa poikkihallinnollisissa tavoitteissa kuten vähähiilisen kiertotalousyhteiskunnan toteuttamisessa.

Tekoälyn laajamittainen hyödyntäminen edellyttää riittävää dataa, joka on avoimesti saatavilla, yhteen toimivassa ja koneluettavassa muodossa sekä ajan tasalla. Jotta data saadaan käyttöön, tarvitaan yhteistä näkemystä tiedon keräämisestä, hallinnoimisesta ja jakelemisesta, eli tietopolitiikkaa. Tietopolitiikassa tulee ottaa myös kantaa komission tiedonannossakin esiin nostettuihin datan ja tekoälyn käyttöön liittyviin eettisiin kysymyksiin ja varmistaa yhteiskunnan ja yksilöiden turvallisuus. Työn alla olevassa Valtioneuvoston tietopoliittisessa selonteossa on käsitelty yllä esitettyjä kysymyksiä ja työtä tulee jatkaa selonteon valmistelun jälkeen.

Ympäristöministeriön mielestä tekoälyn kansallisessa hyödyntämisessä tulisi huomioida ilmiön laajuus ja poikkihallinnollisuus ja jatkaa tietopoliittisen selonteon valmistelussa käytettyä poikkihallinnollista ja verkostoihin perustuvaa valmistelua. Erityisesti on huomioitava, että koska merkittävä osa tekoälyn hyödyntämisessä tarvittavasta tiedosta on paikkatietoa, tulisi myös paikkatietopoliittinen selonteko ja sen jatkotoimien valmistelu ottaa huomioon.

Saku Härkönen
Erityisasiantuntija